

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četrkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . . . 2.60, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . . . 7.80, za pol leta . . . 13.20, za vsa leta . . . 24.00. Na naročbe brez priložne naročnine se ne jemlje ozir. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nvc., v Gorici po 3 nvc., Sobotno večerno izdanje v Trstu 2 nvc., v Gorici 3 nvc.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifu v petitu; za naslove z dobelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana osmrtine in javnozahvala, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacijo in oglase sprejema *supraordinato* ulica Molino piccolo št. 8, II. nadst. Odpriete reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edincosti je moč!“

Radi izgredov v Istri.

Interpelacija poslanca Spinčića, Alfreda Coroninija in tovarišev na ukupno ministerstvo.

Novoji dogodki po Istri, tičejo se skrbi za vzdržanje miru in reda, varovanja avtoritete državne oblasti in varnosti pripadnikov hrvatske in slovenske narodnosti, so sicer deloma pojašnjeni v interpelaciji poslanca Kluna in tovarišev s dne 29. oktobra (glej današnje zjutranje izdanje I. Ured.); podpisani pa si ne morejo kaj, s osirom na važnost stanja stvari na Primorskem, da ne bi naglasili še nekaterih momentov.

Prvo vest, došlo v javnost o naredbi za napravo dvojesižnih napisov na uradnih tablah okrajnih sodišč na Primorskem, prinesel je „Piccolo della sera“ s dne 6. oktobra. Naslednjega dne se dobil je v roko od svojega piranskega dopisnika veran prepis naredbi. Dne 18. oktobra je okrajni sodnik piranski, vrnivši se s dopusta, iskal po vsem mestu ljudij, ne murda v ta namen, da bi sameni table, ampak le da bi sneli samoitalijanske in se je še le potem spomnil svojega sluga, ko so bili na ta način obveščeni vsi prebivalci o nakani, ki se je imela izvršiti. Dne 23. oktobra je dal isti sodnik razobesiti uradno tablo se samoitalijanskim napisom, koje je bil našel v magasinu.

Dne 7. oktobra je imela municipalna delegacija Piranske sejo, baje v ta namen, da pomiri prebivalstvo glede na naredbi, da si takrat še ni bilo govora o kakem nemiru; in v resnici so s to sejo še le opozorili prebivalstvo na naredbi ter tako zasnovali agitacijo proti isti, koja agitacija se je pokazala v svojih posledicah še le naslednjo nedeljo (dne 14. oktobra), da se povspne sledečo nedeljo (21. oktobra) in v ponedeljek (dne 22. oktobra) na svoj vrhunec ter da doseže svoj cilj v torek (dne 23. oktobra). Kakor so pripovedovali Piranci sami, delili so v Piranu ljudem in ubožnejših solaj polenovko in vino, da so mogli demonstrirati pogumno. Ko se je razobesila v magasinu najdena uradna tabla se samoitalijanskim napisom, izdal je šupan Piranski oklic do prebivalstva, v katerem je označil tamošnje dogodke kot „demonstrazione imponente“, koje odobrujejo vsi pošteno možje, koje hvalijo po vsej pokrajini in na kojih so mu čestitili od vseh strani. Čestitka občinskega sveta Tržiškega (dne 26. oktobra) je bila baje saustavljena. V čestitki občinskega sveta Labinjskega (24. oktobra) je med drugim izročena želja, naj bi se prepričala naredba za vsa pokrajino po inicijativi Piranski.

„Po plemeniti inicijativi“ Piranski sošol se je dne 15. oktobra v sejo občinski svet

Koperski, da protestuje proti naredbi in so tudi tam priredili demonstracijo. Po dogodkih v Piranu s dne 21., 22. in 23. oktobra so se v Kopru vršile demonstracije že na večer tega poslednjega dne in so se ponovile temu naslednjega dne (24. oktobra) na različnih način. (Glej interpelacijo poslanca Kluna in tovarišev s dne 29. oktobra). V Rovinju so se vršile 26. okt., zvečer po protestni seji obč. sveta, demonstracije po ulicah in 28. oktobra je vladalo jako grozljivo gibanje. Proti naredbi so protestovali se strani občinskih svetov v Labinju ponovno, v drugič, po razobesitvi dvojesižnih tabel, v Pulju, kjer se je, tako se dozdeva, že pred meseci razobesila dvojesižna tabla, v Malem Ločinju, v Tržiču in v Poreču, kjer je moral politički komisar v dotični seji ponovno poseči vmes.

Po vsem je soditi, da je bil Piran po gotovem, že popred določenem načrtu isbran kot tisto mesto, katero naj prednjači v akciji proti dvojesižnim tablam, da s dejanji doseže cilj, da bi mogli reči potem, kar so še italijanski listi izjavili izrečno, da to, kar so dovolili mestu Piranskemu valed nemirov, ni smeti odrekati onim mestom, ki so ostala mirna, da bi le na ta način preprečili izvedbo naredbi.

Razum omenjenih občin protestovali so proti naredbi municipalna delegacija (dne 8. oktobra) in mestni svet Tržiški (22. oktobra), kakor tudi deželni odbor istrski s podpisom deželnega glavarja dra. Campitellija (kmalu po 8. oktobra). Dne 27. oktobra so imeli naj javen pogovor v Kopru odposlanec istrskih mest.

Vse te proteste, koji so obsesali najhujše izrase proti naredbi in kar je s njo v zvezi, slasti proti Hrvatom in Slovincem in proti njihovemu jeziku, katerega so imenovali tu in tam („lingua straniera“ (tuji jezik), ponavljali so pridno italijanski listi („Il Piccolo“, „Il Piccolo della sera“, „Indipendente“ in drugi) ter nekateri, vladi blizo stoječi dunajski listi ter njih razmotrivali in spromljalji simpatičnimi besedami. Dogodki so se opisovali podrobno. Ni ga bilo daova po objavljenju naredbi, da ne bi bili česa čitali proti listi. Listi so bili najizdatnejše sredstvo dotične agitacije, da, jednemu listov, in po takem vsem drugim so pripisovali postanek demonstracij v Piranu s dne 14. oktobra. Dopisnik „Indipendenteja“ iz Pirana, hotečji opisati demonstracijo, sklicuje se dne 14. oktobra (glej številko od 15. oktobra), na hud članek „Indipendenteja“ s dne 9. oktobra proti naredbi, kateri članek je zaključen s besedami, da se mora nehati „vladanje besedičenja“ ter da trebajo dejanj, in pravi izrečno: „Ta članek je napravil tu največji utis, vsi

Da se je naselil baš v N. je varok ugodna železniška zveza, blišina gozdov, nekaj pa tudi lepota N—ške okolice in blagostanje ondodnega ljudstva.

„Na moje vero,“ — se je bahal komisar, — „njegove razmere so mi popolnoma znane. Lavrič je fin in nadarjen dečko, prebricana glava; — vidi se mu, da se je na dunajski tehniki nekaj učil. Srečna, katera ga dobi!“

Komisarjevi pisarji pa so povedali to vest svojim sestram, materam, tetam itd. in še isti dan je bilo razobnano po vsem mestu, da je Lavrič jako promešen, da pride kmalu obirno kupčijo in — da še nima neveste.

Uže takoj početkom je vsbujal vedno kar najmodernejše obledeni Lavrič se avejo brzogotino na levem lici in svojim kavalirskim kretanjem obde sanimanje mej ženstvom; sedaj pa se je začelo pravo torkovanje mej njimi, katera navede — se elegantnega kupca.

In kdo bi se čudil temu tekmovanju! —

so ga odobrvali, tako da je pripisovati istemu postanek velike, slovesne in častne demonstracije s dne 14. oktobra. Neki list je peval prebivalce Korminske, ker niso posnemali vzgleda Piranskega. „L'Indipendente“ (s dne 26. in 27. oktobra) imenuje Slovence „genia“. V „Gazzetti di Venozia“, kateri list štita precej po Istri, je štiti med ostalim: „I militari giunti a Pirano furono accolti da manifestazioni ostili e da minaccio. La popolazione accorsa sul molo tentò d'impedire lo sbarco. Le donne con i bambini in braccio si avansarono contro la truppa.“ — „Il Messaggero“ iz Rima piše, da so Piranci sprejeli avstrijske vojake s vzkliki: „Viva l'Italia!“ „Abbasso le armi austriache!“, „Morte ai croati!“ V Trstu se je širil dne 29. oktobra brez vsake ovire v Genovi izhajajoči list „Caffaro“ št. 301 s dne 28. oktobra t. l., v katerem je prijavljen nek oklic do Italijanov se strani delegatov oddelkov „Circolo Garibaldi di Trieste“ v Kopru, Piranu, Poreču, Bujah, Rovinju, Pazinu, Labinju in Pulju. Vsebine tega oklica nočejo navesti podpisani, ampak prilagajo list v nadaljnjo ukrenitev c. kr. ministerstvu. Jeden državni poslanec je prejel dne 30. oktobra t. l. s pismom neki listi. Isti prinša oklic do Istranov, izdan po „Circolo Garibaldi“ — sesioni Istriane“ in podpisom po „Comitato esecutivo, Dall'Istria Ottobre 1894.“ Ta oklic utegne se izročiti ministerstvu in navedemo naj iz istega le nastopne besede, ki so skoro v soglasju s onimi v „Indipendenteju“ s dne 9. oktobra: „... le proteste platoniche nulla giovano. Voi dovete agire e resolutamente agire, alla forza opponendo la forza, alla violenza, la violenza.“

Vsile najhujšim tiskanim protestom in dotičnim govorom in člankom imenovanih in istim podobnih glasil, valje vsemu sistematičnemu hujkanju prebivalstva po primorskih listih in po onih iz sosednjega kraljevstva, niso se ganila c. k. državna pravdnitva do 19. oktobra Tega dne je bil „L'Indipendente“ zaplujen v prvi radi pisave v sadevi napisov, s čemer pa nočemo trditi, da so c. kr. državna pravdnitva odsej postopala okolčinam primerne strogostjo, ker se vedno še brez zadržka prijavljajo števalni članki proti naši monarhiji, proti naredbam, utemeljenim v zakonu in proti Slovanom, medtem ko se oni listi — povedano bōdi to enkrat jasno in rasločno —, ki so najbolji branitelji koristi monarhije in se neugodno izjavljajo o sedanji upravi na Primorskem, zaplenjajo jako pogosto, često tudi brajavnim potom.

Uradni in poluuiradni listi se niso potrudili prav nič, da bi branili naredbi ali da bi reagovali proti tiskanim protestom in člankom

V N. je bilo komaj pet davkarskih in sodnih pristavov ter praktikantov, notarski kandidat, koncipijent, finančni respicijent, dva učitelja, par starikavih udovcev, dva trije komiji, ki so bili še neženati, vse ostalo doraslo moštvo je bilo za N—ške deve, ki so bile seve kakor drugod povsodi sila zakonateljne, vsaj začasno izgubljeno.

Kakor ose zrelega sadja, lotili so se očetje, ki so imeli doma po dvoje, troje hčera, Lavriča; kjer koli mogoče urinili so se v njegovo družbo, laskali se mu, pili s njim bratovščino navzlic svojim avim lasom, ga vabljali domov ter ga ondu prepuščali spretnemu jeziku svojih žen, ki so obdelavale Lavriča z najslajšimi komplimenti ter ga pitale s najboljšo kavo in čokolado. Gospice hčerke pa so kazale v svojih toiletah največjo eleganco, razbijale po glasovirjih in mučile svoja grla, samo da bi tem hitreje zamamile lepega Zorka. Celó anonimna ljubavna pisemca in šopke cvetije je dobival Lavrič od svojih tihih čestilk, ki pa so v svoji ženskoj premetenosti vedno uravnale

nasprotnih časopisov. Še le dne 24. oktobra prinesli so ti listi demonti in po tem dnevni tudi članki naredbi v prilog.

Nikjer ni povedano, kaj je storilo c. k. okrajno glavarstvo v Kopru za mir in red in za varnost osebe v Kopru. In ako se ni ničesar storilo proti demonstrantom s dne 15. oktobra, potem je lahko umevno, da so isti v veliko večji meri ponovili svoja dejanja dne 23. in 24. (glej interpelacijo Klunovo in tovarišev s dne 29. oktobra). Glede Pirana je isto okrajno glavarstvo še le po izgredih s dne 18. oktobra povprašalo občinski svet, ali hoče ukreniti potrebno za vzdržanje miru.

Namestnik, podavši se v Poreč povodom seje deželnega šolskega sveta za Istro dne 8. oktobra, kar se sicer dogaja le ob važnih povodih, in ne udeleživši se seje, ampak posvetovavši se dlje časa s deželnim glavarjem dr. Campitellijem, se je, glasom izjavo njegove ekscolence, gospoda ministra za notranje stvari, ganil še le potem, ko se je izvedelo, da se šupan piranski brani ukreniti potrebno za vzdržanje miru in reda, torej še le koncem drugega tedna agitacij in demonstracij, in je dal potem le nalug, povedati šupanu, da je njegovo branjenje nedovoljeno, in je dne 22. oktobra poslal v Piran vojake in okrajnega glavarja Hochegggorja, gotovo no brez navodil, kateri poslednji ni ugovarjal ni 22. oktobra pred občinstvom, ko se je prijavila omenjena obljuba šupanova, niti povodom naznanila okrajnega sodnika, da dá sopot razobesiti v magasinu najdeno uradno tablo se samoitalijanskim napisom.

Z osirom na tu navedene okolnosti dovoljujejo si podpisani povprašati c. k. ukupno ministerstvo.

„Ali je c. k. ministerstvo pri volji uvesti po nepristranskih organih matanjna poizvedovanja o afiri napisov na Primorskem, preiskovati postopanje tamošnjih c. kr. oblasti in njih organov, slasti glede na hujkajoče delovanje šasnikarstva, in po vsepuh teh poizvedovanj ukreniti potrebno, da zadobita zadoščenje zakonitost in pravičnost?“

Dunaj, dne 31. oktobra 1894.

Spinčić, A. Coronini, Biankini, dr. Gregorec, Borič, dr. Bulat, Perič, Kušar, dr. Fanderlik, dr. Heleceč, Šupuk, Rozkošny, dr. Slavik, Purgart, dr. Brzorád, Krumbholz, dr. Lang, dr. Šil, dr. Egol, Troll, dr. Scheicher, Eim, dr. Vafaty, dr. Dyk, Hájok, dr. Slama, König, dr. Dvořák, dr. Žatek.

Ustanovni shod

slovenskega katoliškega društva v Kamniku dne 28. vinotoka 1894.

(Izv. dopis.)

I.

Po tem, ko so takozvani „socijalni demokratje“ dvakrat rogovili po Kamniku in se svo-

veo stvar tako, da je njihov vzor kmalu izvedel za pravo ime svojih dopisovalk.

Lavriča je početkom nepopisno zabavala ta malomestna najvnost in valjivost; kmalu pa je postal istinito ponoson, da se mu prikrito in očitno ponuja toliko hrepenedih src, vender se še nikakor ni mislil navezati na kako žensko bitje. Da, šaliti in zabavati se je bil vedno pripravljen, saj to je poskušal in okuhal še v svojih akademskih letih s dokajšnjim vspehom. V svojej lahkoživosti pričenal je sedaj s to, sedaj s ono, toliko časa, da je spoznal do dobra svojo ljubico ter se do cela poučil o domačih, slasti o gmotnih odnošajih vešine N—ških deklet.

Tako se je zgodilo bledikasti, vranjelasi Ambroževi Tinki, ki ga je hotela pridobiti z dragocenimi krili dunajske mode, katerih pa njen otec, bivši zavarovalni agent in loterist, ni imel s čim plačati. Lavrič je kmalo izvedel, da se peteroglava Ambroževa družina živi jedino le od stanarine starikave hiše in od malih dohodkov najstarejše hčere učiteljice. (Dalje prih.)

PODLISTEK.

Ribičeva Jelica.

Vsakdanji prisori izza malomestja; — spisal

Fr. Kosce.

(Dalje.)

Lavriča je zabavalo mešetarenje gostobesednega komisarja, zato mu ni ugovarjal, ampak som ter tja pripomnil kaj, češ, ta je sares lepa in ona še precej petična. Da bi se pa za katerokoli vsaj nekoliko zavzel, tega na šalost komisarjevo, ki je bil snan kot spreten posredovalec mladih zakonov, ni kazal.

Posledica tega razgovora pa je bila, da je klepetavi komisar uše naslednje jutro pravil v svoji pisarni o prostosti bogatega Lavriča. Pripovedoval je na dolgo in široko, da jo Lavričev oče velepromešen kupec na Štirskem, ki pa poproda svojo hišo, šago in ostala gospodarska poslopja v vsem svetom vred ter se preseli v N., kjer pride v družbi s sinom veliko kupčijo s lesom. Nakupil je še nekaj lepih gozdov, in skoro začne staviti velikanško parno šago ondu na bregu Save.

ljudi „idejami“ skušali prodirati pri našem ljudstvu srednjega in kmetakega stanja, jelo se je zaresno misliti o načinu, kako priti v okoliš vsem takim nadaljnjim poskusom od strani elementov, katerih naloga je povsem neplemenita, in v zameno tega podati narodu nekaj, kar bi zamoglo biti v pravo njega korist. Misliti se je toraj jelo, in sicer od strani duhovščine, na ustanovo slovenskega katoliškega društva podružnice za Kamnik in njegovo okolico.

Namen takega društva je jasen. To društvo ima nalogo, boriti se zoper prodirajoče židovstvo in prostštvo med naš narod in istega obvarovati v prvi vrsti zanj, v kakršne ga zamore privedi prekanjeno židovstvo, in v drugi vrsti pak zabraniti, da bi se narod po svoji samostojni, oziroma od naše narodno-napredne stranke, priplivani mu volji razvijal morda v duhu, ki ne pospešuje v prvi vrsti versko, marveč narodno stvar.

Ako se kje v narodu ustanovi društvo, karega temelj sloni na široki podlagi narodne mase, tedaj mora to gotovo nekaj več pomeniti, nego kako navadno društvo lokalnega pomena. Na tako društvo treba obratovati vso pozornost in vzlasti že zaradi tega, ker naj ono sestoji iz sodrugov, katerih duševna zavest stoji morda po večini na najnižji stopinji in je potrebna toraj razumnih in blagih voditeljev, kajti odgovornost je v tem slučaju neizmerno večja, nego bi bila, ako bi šlo za zgolj omikane ljudi.

Duh našega časa, ki je razprostrl državita svoja krila čez ves človeški rod in ga navdal čudnimi, dosežaj na zemlji še menda neznanimi idejami, ne prizanaša nam Slovence, marveč zahteva odločno, da se mu pokorimo tudi mi, kakor vemo in znamo, in vprašanje za vprašanjem, ki se glasno razvija pred nam, tira na sodelovanje tudi nas.

Kaj čuda, da so ta vprašanja zarodila tudi med nami razmere, kakoršnih nismo poznali v minulosti! Ubijamo si sicer glavo z vprašanjem, od kod in zakaj so se zarodile te razmere med nami in kje iskati potrebe istih, ko smo vsaj ljudje ravno isti, ali vsaj taki kot smo bili nekaj? — Gotovo je, da je mati tem razmeram jedina sebičnost, ki je zavladala z vso svojo močjo in strastjo v vseh slojevih človeške družbe.

Sebičnost, ki je podlaga političnim preprirom, zarodila je one narodno-kočljive razmere, katere nam delajo tolike preglavice. Nasitno poželenje naših političnih nasprotnikov po najzadnji peščici naše narodne posesti, spravilo nas je v boj za narodni obstanek in gotovo je, da je oni, ki se ne udeležuje tega boja in ne stori ničesar za rešitev našega naroda iz nevarnosti, izdajica in ne vreden imena slovenskega! Zatoraj je po menjenju pravih domo-in rodoljubov naša prva dolžnost, da si ohranimo svojo narodnost.

A sebičnost zarodila je zopet ono strast, ki zamore potresti v srci človeškem tudi verski čut. Ta sebičnost zarodila je zopet drug velik in silen boj v človeštvu našega veka, namreč boj za gmotni obstanek. V boju za svoj obstanek za košček kruha, pozablja človek le premnogokrat na oni čut, ki ga veže na svojega Boga. Zaradi tega je oni največji sovražnik svete vere naše, ki je zanetil ta siloviti boj za gmotni obstanek.

In kdo je zanetil in še neti boj za obstanek v naših dneh? Ni težko uganiti: židovstvo je ona grozna sila, ki nas tira v najžalostnejši boj na svetu, v boj za obstanek našega života! Proti temu v sovražniku treba se je boriti, ako hočemo ohraniti vero svojo, njega treba premagati in vera ne bode več v nevarnosti. Ali ako se pomislimo, da je baš to židovstvo v službi narodnih naših nasprotnikov, da to židovstvo se svojo, našo gmotno posest uničevalno silo, pripravlja tla našemu političnemu tlačitelju, tedaj nam mora biti jasno, kje se nam je treba poprijeti dela s podvojeno silo, tedaj nam mora biti tudi jasno, koliko vzroka imamo kot pravi roboljubni Slovenci, cepiti se v dva tabora, ker imamo, ali bi vsaj morali imeti skupne cilje in skupne interese!

In to novo ustanovljeno društvo si je naložilo nalogo, da postavi trden jez nasproti našemu verskemu, kakor tudi narodno-gospodarskemu sovražniku. Ali bode to nalogo tudi zamoglo tako izvrševati, kakor želi in kakor si je postavilo načrt? To se pokaže še le.

Sicer je naslov društvu preomejen, — zvati bi se moralo: „slovensko katoliško in narodno-gospodarsko društvo“ — naslov toraj, ki bi ga opravičeval kot najkrepkejšega bojevnika na vseh postajah slovenskega življenja.

(Dalje prih.)

Politiške vesti.

Nova nevarnost? Posl. Karlon (iz Hohenwartovega kluba) je isjavil nedavno v nekem političnem društvu na Dunaju, da nastopi njegova stranka odločno proti otvoritvi meje za uvažanje živine iz Romanske. Ako bi pa vendar-le odprli mejo, potem bi bili prisiljeni izstopiti iz koalicije. Uboga koalicija, od vseh strani joj pretó nevarnosti!

Fran Košut, starejši sin pokojnega ogerskega revolucionarja in srđitega sovražnika naše dinastije, potuje sedaj po Ogerskem in se predstavlja kot mesija, ki hoče rešiti Ogersko iz jarma skupnosti s to polovino države. A ne le, da moč sam nastopa kot kakov pretendent, ampak našli so se tudi drugi — norci ali pa veleizdajci, ki ga obsipljejo s častmi kakor kakoga vladarja. V Čegledu posdravil ga je na primer poslanec Madarasz kot prihodnjega kralja. — V Aradu so privedili veliko slavje sinu — revolucionarja in upornika. Le tako naprej, viteški Madjari, čim bolj boste razgrajali, tem preje bode mera polnal

Dogodki na Ruskem. Veliko sočutje vse Francoske ob smrti carja Aleksandra III. napravilo je globok utis med narodom ruskim, v prvi vrsti seveda na časopisje. Ruski listi naglašajo posebno, da v nijedni evropski državi ni bilo sočutje tako iskreno in odkritosrčno, kakor v Franciji. Vse narod francoski da žaluje ob rakvi Aleksandra III.; ni ga prostorčka na Francoskem, kjer ne bi točili solza na prerani smrti ruskega vladarja. Iz teh ganljivih, socialnih pojavov orpi narod ruski tolažbo in upanje za bodočnost; Rusija bode hvalečna svojemu zavesniku na tej žalosti in ob grobu preminolega carja se še bolj utrdi dušna in srčna zveza med obema narodoma.

Kakor hitro polože truplo Aleksandra III. k večnemu počitku, odpošljejo se posebni odposlanci, naznanijo vsem vladarjem in glavarjem držav, da je sasal prestol car Nikolaj.

Povedali smo že, da so dne 6. t. m. prepeljali truplo carja III. iz palače v Livadiji v cerkev. Dne 8. t. m. so jo pa prepeljali iz cerkve v Jalto, kjer je čakal parnik „Pamjat Merkurija“, da je preveže do Sevastopola. Na čelu je korakal načelnik dvorne policije, za njim vojaške deputacije, odposlanstva iz vseh slojev naroda, občinaki zastop. duhovščina, meščanstva, uradniki itd. Med cerkvenimi pevo in kočijami carice, velikih kneginj in princev pomikal se je spalir rudočih Kozakov iz Tereka in Kubana, častno spremitelj carjevo. Neposredno pred krsto korakala je duhovščina s cerkvenimi zastavami, za temi so nosili veliki srebrni križ, koji stoji za velikim oltarjem v Livadiji, za križem sta sledila spovednik carjev in višji svečenik Janišev, ki je nosil sveto podobno, do katere je molil pokojni car in kojo mu položne na prsa.

Krsto so nosili Kozaki 16. polka, kateremu je bil načelnik pokojni car. Za krsto je korakal car Nikolaj II., za njim princ Waleški, prestolonaslednik Jurij, princ Nikolaj Grški, veliki knazi in volike kneginje.

Vojaki so tolkli na boben in godbe so svirale žalostinske pesmi, glas svonov je svenel tužno in gromenje topov je pretresalo srak po presledku vsake minute. Ko se položili truplo na mrtvaški oder na obrežju, pričela se je žalostinska služba božja. Po dovršeni službi božji nosili so Kozaki truplo na parnik „Pamjat“. Omenjeni parnik sta spremljala še dva druga parnika, na koja so se ukroali vsa visoka gospoda.

V Sevastopol je priplul parnik „Pamjat Merkurij“ dne 10. t. m. ob 4. uri popoldne. Po dovršenih kratkih molitvah so prenesli truplo na železniški voz. Za vlakom s truplom carjevim peljal je drug vlak carja in drugo visoko gospodo proti Moskvi.

Is Livadije javljajo: Sekoija trupla je dognala, da je bolezen carja Aleksandra trajala že tri leta. Car Aleksander je sam narokoval prestolonasledniku depeše na glavarje držav: Prišel je s besedami: „Moje oče ni več mod živimi.“

Is Francoske je došlo carju do 8. t. m. 27.777 brzojavk.

Različne vesti.

Gregorec contra Chlumetzky. Omenili smo bili že, kako je naš slovenski poslanec prijel predsednika poslanske zbornice v seji

z dne 31. oktobra, ker je bil ta poslednji vodil italijanske poslance od Poncija do Pilata v zadevi dvojezičnih napisov po Istri. Omenivši poročilo lista „Noue Freie Presse“ o prizadevanjih g. barona Chlumetzkega na korist istrskim Italijanom, isjavil je posl. dr. Gregorec:

„To poročilo, seveda, ako je povsem resnično, je najneprijetnejše diralo mnogo gospodov članov te visoke zbornice, posebno pa nas jugoslovanske poslance. Saj nam kaže to poročilo, kako preočitno je njegova ekscelencia, prvi gospod predsednik te visoke zbornice, odstopil od one objektivnosti, od one nepristranosti v vodstvu te visoke zbornice, katero je bil obljubil sam. (Tako je!) Nas jugoslovanske poslance je zadelo to tem mučnejše in moramo to obžalovati tem globlje, ker gre tu za stvar naša narodne enakopravnosti. Lahko rečemo, da nam ne bode nikdo predbacival na vsem svetu, da se poslužujemo nepostavnih sredstev. Na naši strani je državni temeljni zakon, na naši strani so naredbe visoke vlade, mi mrazimo in zamečamo vsako nepostavno sredstvo, mi ne posezamo nikdar po upor in izgreh in mi zaničujemo vsakoršne protiaustrijske in protidinastijske demonstracije.“

Pri teh okolnostih stavljam v imenu svojih somišljenikov, posebno pa jugoslovanskih poslancev, nastopno vprašanje do Njeg. ekscelence, gospoda predsednika:

1.) Ali se poročilo v „N. Freie Presse“ oslanja na resnico?

2.) Ali se mu vidi tam opisano postopanje v soglasju s visoki zbornici obečano in od nas vseh pričakovano objektivnostjo in nepristranostjo? (Pohvala.)

To je bila enkrat prava beseda na pravem mestu!

Otvoritvena slavnost nove telovadnice „Tržaškega Sokola“ vršila se bode jutri zvečer. Po dovršenih pripravah soditi, bode ta slavnost zares sijajna. Dotično vest v denšnjem z jutranjem izdanju nam je popraviti tako, da si je „Sokol“ nabavil svetilko za 1000, a ne za 100 sveč.

Martinov večer. Jutri bodemo praznovali god sv. Martina. Martinov večer je, tako bi rekli, med najpopularnejšimi prazniki našega ljudstva, kojega obhajajo povsodi nekako slovesno. Ljudje se shajajo v vsele društvene kroge, da dajo slovo moštu in natočijo svoje kozarce čistim vinom. Martinov večer je posevečen veselju, ta večer pozabljam radi (še preradi! Op. stavca) na življenja trud.

In mi tržaški Slovenci (in Slovani sploh, op. st.), kako naj proslavimo mi Martinov večer? Odgovor je kratak:

Jutri zvečer se bode vršila **otvoritvena slavnost nove telovadnice „Trž. Sokola“** (v ulici Farneto, na voglu ulice Amalia). Tam, tam, se zberimo pod krili našega vrliga „Sokola“, tam praznujmo v bratski slogi Martinov večer!

Vsi, vsi pod okrilje „Sokola“, kajti to društvo teži neumorno naprej, noseč na čelu zastavo, na kateri je zapisano geslo: **probujanje, delavnost in vzajemnost.**

Zberimo se ob tem dvojnem prazniku: v proslavo „Sokola“ in Martinovega večera! Združeni pokažimo, da živimo in se zvedamo Slovani tu ob obalah „Adrije“! Na evidenje torej jutri, na Martinov večer, pri otvoritveni slavnosti „Tržaškega Sokola“!

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu darovala sta gg. Jajčić in Kravos „pri Vodopivcu“ vsak 14 nč., ker gosp. Vodopivec ni hotel prejeti plačila za „peverone“; k temu dodal sam Vodopivec še 15 nč. — Nabrali so „Hajdrihovalci“ na Preseku okolu zaspanega pevca 65 stotink, slučajno po „ajzenplošku“ tja došli Skalovič dodal je še 10 stotink, da se je povec zopet zbudil.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti nabralo se je dne 2. t. m. v zadržni krčmi v Rojanu 4 glđ. 10 nč.

Za svetoivansko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda darovali so 1 glđ. 22 nč. gg.; Vatovec Ivan, Zel, Jaklič, N. N., Udovič, Furlan in Marc. — Nabrali so v Bazovici v gostilni „Pri Lipi“ a Piranci narobe žalujoti bazoviški Slovenci 3 kr. 40 st., še žalostnejši „Pepo“ dal je 40 st. in ker najžalostnejši gostilničar ni hotel točiti več vino po 11. uri, dodal je Skalovič 20 stotink; da je imel gostilničar popolnoma prav, daroval je Barkovljanski „fant“ 20 st.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 20.

septembra do 20. okt. t. l. darovali: Góna. Janja Miklavčič, učiteljica v Kranju, lepo zbirko koristnih knjig; vzorne rodoljubkinje, litijske Slovenke, drugo pokroviteljstvo v znesku 100 glđ., zastopnica jim bo blag. gospa Berkova; podružnica v Kranjski Gori, ki jej je sedaj prvomestnik naš glavni tajnik, vč. g. župnik A. Žlogar, v svojem letnem donesku 86 glđ., tudi 15 glđ. „kronskih darov“, nabranih povodom svojega letnega zborovanja: slavna Gornjesavinska posojilnica v Mozirju zopet 25 glđ.; vč. g. župnik J. Černko, blagajnik Vuhred-Marenberške podružnice 35 glđ., nekaj je letnine, večinoma pa dohodek tombole in znesek nabrani v nabiralnici v Marenbergu; velečastiti gospod duhovni svetnik Matej Preželj, župnik v Mavčičah, 5 glđ. in g. Avg. Kunc v Črnomlju 6 kron kot III. dobitnik pri kegljanju v podporo naši družbi. — Srčno priporočamo vesoljnem Slovenskemu našo družbo. Zaupanjem pričakujemo obilnih darov. Slovenska požrtvovalnost, kot jo svedočijo n. pr. litijske Slovenke, ki po krajcarjih zbirajo stotake, in delavne podružnice, to nam daje pogum. Zato kličemo: Bog povrni darovateljem! Bog živi naslednike!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Predsedništvo „Del. podpornega društva“ javlja s tem še enkrat vsem častitim članom, da bode jutri, v nedeljo, dne 11. t. m. ob 8½ uri, sv. maša za umrle ude v cerkvi pri sv. Antonu novem.

V Spomin pokojnega Dolinarja. V Tržaškem bralnem in podpornem društvu* so nabrali dne 4 t. m. 3 glđ. in 10 nvč. za jedno sveto mašo v izveličanje duše pokojnega Iv. Dolinarja. Darovali so: Delkot 1 goldinar Vincenc Čaharja 1 krono in več gospodov in gospodičin 1 glđ. 60 nvč. Vsem darovalcem bode isrečena pristrana zahvala. Sveta maša zadržnica se bode darovala v kapelici na pokopališču dne 9. decembra ob 9. uri predpoludne.

Nemško-slovenski napis v Piranu. Sinoči, prej ko sem se vlegel, čital som v italijanskih in nemških listih, da hoče občina piranske zaprositi ministerstvo, da naj bode pri sodišču v Piranu le enojezični in sicer — nemški napis! Pod utisom te novice som zaspal ter sanjal, da je ministerstvo v gornjem smislu predloženo prošnjo občine piranske rešilo tako-le:

Broj 0.

Slavnemu občinskemu zastopu v Piranu.

Reševaje prošnjo slavnega tega zastopa in uvažaje, da je slavnosti zastop pač opravičen razpolagati o svojih, nikakor pa ne o pravicah Slovanov, odreja o. kr. pravosodno ministerstvo, ustrežajo deloma željam omenjenega zastopa, da se imajo takoj odstraniti italijanski napis pri sodišču piranskem ter nadomestiti z nemškimi. Slovenski napis pa ostanejo, dokler se Slovenci ne obrnejo na to ministerstvo s prošnjo za nadomestjenje istih napisov z nemškimi.

Na Dunaji, dnó 10. novembra 1894.

Schönbörn

Kaj ne, gospod urednik, prasne sanje! In zakaj bi se ne mogle uresničiti take sanje, saj tiči vendar logika v njih. Samo nesrečni broj napisanega ministerijalnega odloka (ničla) me nokaj moti ter mi daje slutiti, da iz te moke ne bode kruha. Žal mi pa vendar ni, da som tako lepo — sanjal.

Sanjač.

Istreki uporniki in pa — Štajerski nemškutarji. Jdnake misli se snidejo jako lahko v današnji dđbi elektrike in splešnega napredka. Ako se je našel žalostnoslavni „Prseglund“ v mrzli, toda ipak vroči Poljski s županom v Piranu in to po brzojavu, zakaj ne bi se mogli najti s istimi uporniki tudi štajerski nemškutarji? Saj čutijo štajerski Nemci jednako sovraštvo proti Slovincem, kakor njih „italijanski bratje“ doli v Istri. In kaj naj bi bilo koncev XIX. stoletja nemogoče? Dogodil se je v poslednji dđbi že marsikoji „čudež“, sedaj se pripravlja novo čudo: Solidarnost štajerskih nemcev v mestom Piranom!! Solidarnost? V koji namen? Mar se hočejo tudi štajerski „Nemci“ upreti naredbam o. kr. vlade? Ali si želijo morda gospóda v Piranu samonemška sodišča, kakor hočejo štajerski Nemci samonemški gimnazij v Celju?? Kdo ugame to zagonetko?! Na srečo pa stoji mod jednimi in drugimi čvrsti Slovinci, ki kličo jednim in drugim prav po domače: „Jaka, ne boš kaše pihal! Nad nami vsemi je menda

še kdo drugi! — Kje smo pobrali to naj-novejšo čudo? Kdor želi odgovora na to umestno vprašanje, vsame naj v roko današnji „Il Piccolo“, kjer bo čital črno an belem to-le, kar podajemo v vestnem slovenskem prevodu: „Piran in Celje. Dunaj 9. Tu se širi govorica, da je došel mestnemu zastopu Celjekemu spis Piranskega župana, v katerem je rečeno, da se čuti mesto Piran solidarno s nemško Štajersko.“ — Ubogi župan Fragiaccomo! Kaj boš s teboj, ako doznata o tvojem najnovejšem diliriju onorevola Barzilai in Imbriani? Kaj se ne bojiš, da te postavita na indeks, ker si jel „gravitirati“ na sever, mesto kraj velike luže?!

Kje je tolerancija? Danes je došel v naše uredništvo Ivan Lukežič iz Ver-tojbe pri Gorici ter nam je povedal nastopno: Včeraj zjutraj sem se predstavil v pisarni tvrške Parisi, kamor sem bil bil pozvan, da bi stopil v delo. Komaj pa je dotični uradnik — zove se menda Vezzoli — ugledal moje slovensko knjiščico „Del podp. društva“, zarezal je nad mano osorno: Ščavi non prendo! Globoko ufačen ostavljal se soveda pisarno.

Tako siromak delavec, mi pa smo rado-vedni, da-li tudi šef te znamenite firme res odobruje tako postopanje svojih uradnikov, koje priča o vsemu, samo ne o toleranciji.

Mestni svet tržaški bo imel prihodnji ponedeljek, t. j. 12. t., svojo XXV. letnjo javno sejo. Dnevni red: 1.) Čitanje zapisnika XXIV. seje. 2.) Prošnja avstrijske plinarske družbe za načelno odloko glede iznajmljenja trž. plinarske istej družbi. 3.) Poročilo odseka za dobavo vode o naročilih, katere je dobil isti odsek v poslednji seji. 4.) Predlog šolskega odseka glede namestništvene naredbe, skojose obustavljata dva sklepa mestnega sveta tičoča se od stranjenja nekaterih učnih pripomočkov iz šol v okolici. 5.) Predlog odseka za stavbarstvo o svoji sodbi, katero zahteva c. kr. vlada glede odstopa jednega komada obali pri sv. Andreju. 6.) Predlog istega odseka o prošnji Emila Montija, da se razdeli v parcele neko zemljišče na Kolonji. 7.) Predlog šolskega odseka, da naj se dovoli tukajšnjemu pedagoškemu društvu podpora za društveno knjižnico. 8.) Predlog istega odseka glede podpore učiteljskih kandidatij. 9.) Predlog mestne delegacije za osnovanje nove pralnice v mestni klavnici. 10.) Predlog zdravstvenega odseka za osnovev poučnega tečaja za bolniške strešaje. 11 in 12.) Prošnje za dovoljenje dodatnih kreditov k naslovima „Dobrotvorstvo“ in „Lokalna policija“.

Dnevni red je jako obsežen, toda bojimo se, da bo zopet cel kup interpelacij, n. pr. zakaj niso milih gostov iz Istre vprejeli slavnejše, zakaj so bili pri vprejemu a priori izključeni časniki (Vide „Il Piccolo“ & Co. v poslednjih dneh) itd. Nastopek temu bo, da bodo gospođa tratili zopet, kakor že tolikokrat, slati čas, ne da bi sklenili kaj koristnega in pametnega.

Z Opčin nam poročajo, da ima tamojnji poštni in brozjavni urad le nemšk in lašk napis. Ali se je čuditi potem, da poznani arditelji Istrske rogovilijo proti slovanskim napisom, ako se celó c. kr. oblasti izogibljajo našemu jeziku na naših slovanskih tleh: Obravčamo se torej s tem do slavnega c. kr. poštnega in brozjavnega ravnateljstva s prošnjo, da nemudoma odpravi omenjeni nedostatek in da dá ston lep vzgled, kako treba spoštovati vse v deželi navadne jezike.

Iz Senožec se nam piše dne 8. novembra 1894. Poročal sem svoječasno v cenjeni „Edinosti“, da smo po preselitvi c. k. notarja, gosp. Gustava Omahana, izgubili dobrega predsednika naše čitalnice; ob enem sem pa tudi izrazil željo, da bi mu novodošli gosp. notar postal naslednik.

In res, vresničila se je moja želja. Novodošli notar g. Matevž Bežan bil je namreč izvoljen jednoglasno predsednikom in je poleg malobrižnega odbora največ skrbel za razvoj in napredek čitalnice naše.

Dosedaj je imela čitalnica svoje prostore v g. Mahorčičevi hiši, sobano čitalnično je pa do sedaj brezplačno odstopil c. k. davkar gosp. Ant. Kuralt, za kar mu bodi izrečena javna zahvala. Ker pa je omenjenemu gosp. stanovanje postalo pretesno, je naravno, da je bil primoran čitalnici odpovedati ono sobo. Da pa se preskrbi drugo sobo, sklical

je predsednik g. Bežan dne 5. t. m. izredni občni zbor v skupno posvetovanje, kje dobiti drugo primerno stanovanje. Povabljen je bil vsak član posebej, in vsakdo je obljubil z lastnorodnim podpisom, da se res vdeleži tega zborovanja.

Čitalnica broji okolo 40 članov, a v veliko presenečenje došlo jih je k zborovanju le 5 z odborom vred. Billi so trije člani, predsednik in blagajničar, vmevno je, da se ni dalo, — ker so bili tudi drugi predlogi na vrsti — nič sklepati.

Vsled prevelike brezbriznosti od strani odbora in članov, se je g. Bežan takoj drugi dan odpovedal predsedništvu. Obžalujemo ta sicer opravičeni korak g. notarja, a nadajamo se za trdno, da pri rednem občnem zboru, ki se ima vršiti decembra meseca t. l., zopet vsprejme to častno, dasi težavno nalogo, ker tako delavnega moža naša čitalnica res potrebuje krvavo. Govori se celó, da se še drugi udje odpovejo čitalnici; upamo pa, da tega ne storé, če imajo še količkaj narodnega čutstva v svojih prsih, ker pomislijo naj, da bi bilo to jako nečastno za naše od nekđaj narodne in zavedne Senožce.

Gospodom odbornikom in članom pa po-lagam toplo na srce, naj se nekoliko bolj zanimajo za to društvo, drugače žuga propad čitalnici.

Imel bi Vam zabeležiti še marsikaj druzega, to pa drugi pot, gosp. urednik, če mi dovolite. — Član čitalnice.

V odgovor. Prejeli smo nastopni dopis: Na dopis iz Prvačine v št. 133. (zjutranje izdanje) odgovarjam najprvo dopisniku, da sta lažnika prve vrste, vi in vaš „doktor“. Saj vas poznam oba! Ni res, da bi bil jaz razžalil narodnost slovensko, kajti nisom črnil niti jedne same besedice, žaljive za narodnost mojo. Jas nisem bil nikdar in tudi ne bom Italijan, ampak sem in ostanem svest Slovenec, ljubeč svoj dom. O tem ne treba spričevanja, kajti priča se samo. Ako bi bil jaz res ljulika med pšenico ali smrdljiva cvetlica, ne bi si bil priredil gnezda v svoji domovini in ne bi pošiljal svoje dece domov v slovensko šolo. Ponašate se tudi s „hruškami“, koje ste mi baje naložili. Sram Vas bodi, ki ste planili name kakor hudodelci! Komaj sem prispel v gostilno s mojo 7letno hčerko in nekim tovarišem in nisem še ispil kozarčka vina, že je jelo grometi iz jasnega. A hruške so ostale v prodajalnici, naj jih g. I. le sam prodaja svojim tovarišem. Lepo čast ste si pridobili zares! A. S.

Nazgoda. Včeraj zjutraj je ponesrečiji v livarni Metlicovitzevi 16letni kotlarski vajenec Nikola Zanier. Med delom se je namreč mladeniču zapletel jopič ob nek jermen, ki goni kolesa mnogostevilnih strojev v livarni, jermen je potegnil z jopičem levo roko in žnjo celo truplo mladeničevo kvišku. Prisotni delavci so naglo priskočili, ustavili stroj in pomagali so ponesrečenemu kakor so mogli in znali. Poklicali so zdravnika iz zdravniške postaje, ki je konstatoval, da si je Zanier zlomil ramo in levo roko. Odpeljali so ga v bolnišnico.

Za plearje. Pri c. kr. okrajnem sodišču v Cerknici vsprejme se pisar. Mesečna plača 35 glđ. Prošnje do 20. t. m.

Ogenj. Včeraj popoldne pojavil se je ogenj v skladišču vina, žganja itd. tvrške Giadrou na dvorišču hiše št. 11 v ulici Cavana. Gasilci so odušili ogenj po razmerno kratkem naporu in s tem zapredili večjo nesrečo. Škode je par sto gold.; blago je bilo savaravano pri družbi „Assicurazioni Generali“.

Poskušeni samomor. Bivši kurilec pri Lloyd, Alfons Kavalari, zastrupil se je sinoč v gostilni „Alle Viole“ v ulici Torrente. Natakari je opazil, da je Kavalari našel v svojo vino nekoliko brezbarvne tekočine iz steklenice, katero je prinesel s seboj v žepu in da je takoj, ko je ispil nekoliko požirkov te mešanice, prišel nekake čudno obračati oči in kremžiti se. Izbil mu je naglo kosarec iz roke, in zaslutivši ostrí duh karbolne kisline, pozval je stražarje. Prišel je nadzornik Cia-des, ki je spremlil Kavalarija na zdravniško postajo. Tam so mu izprali želodec in ga poslali potem v bolnišnico.

Električna razsvetljava v Ljubljani. Ljubljanski župan Grasselli in občinski svetovalec Hrásky, Lenekovič in Subič, članovi odseka za vpeljavo električne razsvetljave, odpotovali so dne 7. t. m. v Trident, Solno-grad, Dunaj, Budimpešto, in še nekatera

druga mesta, da proučujejo tam električne naprave in sporočajo o vseh proučevanja odseku. To vprašanje pride v kratkem na dnevni red mestnega sveta Ljubljanskega, ker je že dovršen operat za napravo električne razsvetljave v Ljubljani.

Listina porotnikov. Za prihodnje zasedanje trž. porotnega sodišča izrečani so ti-le porotniki: I.) Glavni porotniki: gg. Fr. Dukič, Virgil vitez Rova, Karl Požar, Matej Šterkaj, Alfons Thaller, Adolf Mossetig, Alojzij Colombari, Viktor Wünsch, Ernest Camus, Ivan Ernest Morin, Ivan Godnik, Ivan Goid, Iv. Ghezzo, Konst. di Demotrio, Jak. Musaffia, Jurij Andreuzzi, Henrik Schiffmann, Emil Teusch, Ant. Gallo, Ferd. Pepeu, dr. Julij Graf, Julij Rossegger, Marko Bolaffio, Miha Novak, Ivan Polak, Karol Loxer, Fran Dolenc, Paskval pl. Rossetti, Jos. Adami, Henrik Holzer, Rikard pl. Albori, Jos. Gasperič, Jos. Mandel, Cezar Olivetti, Iv. Orehek in Miha Perhanc. — II.) Nadomestni porotniki gg. Nikolaj Sardotich, Alojzij Zuculin, Jur. Tossich, Anton Godnik, Fran Žitnik, Julij Fabris, Ljudevit Cruciani, Ljud. Matozel in Viktor Carabelli.

Šole v Avstro-Ogerski. V celokupni državi imamo 36.680 ljudskih šol, v kateri je 93.394 učiteljev in okolo 6 milijonov otrok. Učiteljišče je 147 x 1713 učitelji in 14.000 gojenci. Gimnazijev in realk je 446; na njih poučuje 6113 profesorjev, učencev je nad 60 tisoč. Vseučilišče je 11: na Dunaju, v Pragi (dvoje); nemško in češko, v Pošti, v Gradcu, Lvovu, Krakovem, Inomostu, Koložu, Zagrebu in Černoveih. Na teh vseučiliških predava 1190 profesorjev, slušateljev pa je vpisanih 19.000. — Vinarskih šol je: 7 na Dunaju, 11 v Pošti, 2 v Pragi (češka in nemška), v Brnu, Gradcu in Lvovu x 264 profesorji in 3.000 učenci. Drugih trgovskih, godnarskih, pomorskih in obrtnih šol je 1528 x 8.193 učitelji in 147.000 učenci.

Sodnijsko. Včeraj vršili sti se pred tukajšnjim deželnim sodiščem dve razpravi, obe proti zatoženima zaradi težkega telesnega poškodovanja. Prvi teh zatožencev je 22letni dninar Ivan Požar iz Trsta. Požar je bil, kakor se naši čitatelji morda še spominjajo, dne 7. septembra t. l. v gostilni „Alle due sorelle“ zavratno z nožem težko ranil težaka Karla Kosovela, iz maščevanja ker je bil Kosovel dne 24. januarja t. l. umoril Požarjevega brata Josipa. Zatoženeec se je izgovarjal, da je bil dne 7. septembra popolnoma pijan in da nikakor ni mislil Kosovela umoriti. Sodišče ga je obsodilo na 18 mesecev težke ječe. Požar je izjavil, da je zadovoljen z obsodbo. Druga razprava se je vršila proti 18letnemu oglarju Srečku Moselli iz Trsta, pristojnemu v Italijo. Masella je bil dne 23. septembra pod večer v ulici Giulia težko ranil vratarja hiše št. 15 v ulici Giulia, čevljarja Alojzija Sušana, s katerim se je bil popoldne sprl v gostilni Matije Kau-a v isti ulici.

Policijsko. 41letni težak Štefan P. iz Kanala je bil že izgnan iz Trsta, a vendar se je vrnil semkaj. Zasačili so ga stražarji in ga odgnali v zapor. — Minolo noč so pijani razgrajali po ulicah: 28letni pekovski pomočnik Ivan P. iz Štajerske, 25letni težak Alojzij V. iz Vidma v Italiji in 26letni tapetar Peter B. iz Trsta. Stražarji so zaprli vse tri.

„Slovanski Svet“ v 21. št. od 10. t. m. prinaša naslednjo vsebino: † Aleksander III. Aleksandrovič. — Politika počenih zrn. — Barvinski o Malorusih. — Pesmi: Izdajalčeva duša v peklju; Kraški soneti; Gregorčičeva: Nazaj v planinski raj (v lat., cirilici in ruskom prevodu); Higinu Dragošću; Isa sna; Snijte mrtvi; Majidi (srbska izv.); Всегда, всегда любить (ruska izv.). — Zaboravljeni grob (proza). — Лѣтні дождь (ruska s tolmačenju). — Пословицы. — Dopisi. — Rusko drobitinco. — Ogljed po slovanskem svetu. Književnost.

Koledar. Danes (10.): Andrej, Avelin, spozn. — Jutri (11.): 26 pobinkočna nedelja. Martin škof. — V ponedeljek (12.): Martin, papež muč.; Livin, škof muč. — Prvi krajec. — Solnce iside ob 6, uri 56 min., zatoní ob 4. uri 31 min. — Toplota danes: ob 7. uri zjutraj 11 stop., ob 2 pop. 9 stop.

Najnovjše vesti. Dunaj 10. (Poslanska zbornica). Poslanci Kindermann, Marchet in tovariši predlagajo, pozvati vlado, naj predloži dodatek k zakonu

o vojni taksi, v tem smislu, da ne bi občine pobirale vojne takse, ampak bi dotičniki sami prilepljali marke za vojno takso.

Dunaj 10. Gosposka zbornica boče imela dne 18. t. m. sejo. Na dnevnem redu je drugo čitanje zakona o trgovini na obroke.

Dunaj 10. Včeraj popoldne dospela sta sem kaj kralj grški in princ Jurij ter odpotovala takoj dalje v Peterburg, kjer se udeležita pogrebnih slavnosti.

Dunaj 10. C. in kr. pšepolk št. 61, ki nosi ime pok. carja Aleksandra III., odpošlje k pogrebnim slavnostim v Peterbur. posebno deputacijo. Krasen venec se je že odposlal tja.

Shangaj 9. Kakor trdijo poslednje, iz Mandžurske prihajajoče vesti, umaknila se je kitajska vojska v gorovje. Tam da trpijo vojski zelo od mraza in gladi. Japonska vojska se je nastanila v Fung-Vang-Čengu, ne da bi preganjala Kitajcev. Port-Arthur brani 15.000 Kitajcev, večinom novincev. Tu se ne veruje, da bi se mogel Port-Arthur vzdržati dolgo časa.

Carigrad 10. Večeraj je bila v tukajšnji ruski cerkvi pri sv. Nikolaju slovesna zadušnica za pok. carja, katero je odredilo tukajšnje rusko odposlanstvo. Službe božje so se udeležili zastopniki sultana in vlade, diplomatije in mnogo občinstva.

ZAHVALA.

Podpisani izrekam tim potom najsrčnejšo svojo zahvalo vsim onim znanim in neznanim prijateljem in rodoljubom tržaškim, kateri so prispeli z doneski za darilo, izročeno mi dne 8. t. m. v priznanje za skromno moje delovanje na narodnem polju in posebno za dosego slovenskih šol v Trstu.

To nezasluzeno darilo mi je posebno dragoceno radi tega, ker prihaja iz poštenih slovanskih rok in ker mi svedoči, kako važnost polaga slovensko tržaško ljudstvo, hrepeneče po omiki in napredku, na izobražbo v materinem jeziku in v narodnem duhu. To me vzbuja, da ne omagam v boju za slovensko stvar v Trstu, ter da vršim i nadalje narodno svojo dolžnost po slabih svojih silah v še večji meri.

V tem boju biti hočem vedno zvest soborilec za blagor naroda vnetih mož, držec se načela: „Vse za narod!“

V Trstu, dne 10. novembra 1894.

Dr. Gustav Gregorin.

Bratje Sokoli!

Odbor Vas pozivlja, da se jutrajšnje otvoritvene slavnosti udeležite v polni društveni opravi. Nazdar!

ODBOR.

Kolesarji!
Odbor kluba biciklistov „Tržaškega Sokola“ pozivlja Vas, da se jutrajšnje otvoritvene slavnosti „Sokola“ udeležite korporativno. Klubovo znananje: društveni znak. Zdravo!

Trgovinske brozjavke. Budimpešta. Pšenica za spomlad 6.74—6.74 Koruza za november 6.25 do 6.45. Ovos za spomlad 6.04—6.05. Ri nova 5.37—5.29.

Pšenica nova od 78 kil. f. 6.55—6.60, od 79 kil. f. 6.60—6.65, od 80 kil. f. 6.70—6.75, od 81 kil. f. 6.75—6.80, od 82 kil. for. 6.80—6.85.

Iščmen 6.35—6.40; prosa 5.70—5.90.

Pšenica: Slabo ponudbe, povpraševanje bolje. Prodalo se je 18.000 met. Vreme: deževno.

Praga. Neratimirani sladkor za november f. 12.70 december f. 12.80. Vreme: lepo, mlafno.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpošljatev precej f. 29—29.25. Nov. mare f. 29.50. — Concašé za november-marec 30—do —. Četvrti za november 31—. V glavah (sodih) za polovico november 31½, za konec novembra 31½.

Havra. Kava Santos good average za november 88.25, za marec 81—, bolje.

Hamburg Santos good average za december 61.25, marec 64.50 bolje.

Novi Jork 9. V tem tednu podražila se je rdoča zimska pšenica od 55½ cts na 57½, koruza pa od 55½ na 57 cts bushel.

Dunajska borza 10. novembra 1894		včeraj.	danes.
Drjavni dolg v papirju	99.80	99.95	99.95
„ v sropru	99.75	99.90	99.90
Avstrijska renta v zlatu	124.40	124.40	124.40
„ v kronah	97.55	97.45	97.45
Kreditne akcije	393.10	391.25	391.25
London 10 Lat.	124.50	124.65	124.65
Napoleoni	9.91	9.92	9.92
100 mark	61.05	61.15	61.15
100 italj. lir	46.30	46.30	46.30

Tržne cene. (Cene se razumejo na debelo in s carino vred.) Domači pridelki.

Cena od for. do for.		100 K.	11.75	12.—
Pišol:	Koks	100 K.	11.75	12.—
	Mandoloni	10.50	10.75	10.75
	svetlorudeči	9.50	9.70	9.70
	temnorudeči	—	—	—
	kanarček	—	—	—
	bolinjaki	10.—	10.25	10.25

